

Oporezivanje korporativne dobiti u Republic Hrvatskoj i prijava poreza na dobit

Totić, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:129:159906>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-20**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

Katarina Totić

**OPOREZIVANJE KORPORATIVNE DOBITI U REPUBLICI
HRVATSKOJ I PRIJAVA POREZA NA DOBIT**

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić 2022.

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

**OPOREZIVANJE KORPORATIVNE DOBITI U REPUBLICI
HRVATSKOJ I PRIJAVA POREZA NA DOBIT**

MENTOR:

Dario Lešić, univ.spec.oec

STUDENTICA:

Katarina Totić

JMBAG studenta: 1-026/17

Zaprešić, 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. OPOREZIVANJE KORPORATIVNE DOBITI U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	1
2.1. Povijest faza oporezivanja korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj.....	1
2.2. Aktualni sustav oporezivanja korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj.....	4
3. POREZ NA DOBIT.....	5
3.1. Općenito o porezima.....	5
3.2. Porez na dobit.....	7
3.3. Porezna osnovica promjena načina utvrđivanja osnovice poreza na dobit.....	9
3.4. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji.....	10
3.5. Obveznici poreza na dobit.....	11
4. PRIJAVA POREZA NA DOBIT.....	12
4.1. Dokumentacija koja se predaje pri prijavi poreza na dobit.....	15
4.2. Porez po odbitku.....	17
4.3. Period za koji se definira porez na dobitak.....	18
4.4. Sastavljanje godišnje prijave poreza na dobitak – obrazac PD.....	20
5. ZAKLJUČAK.....	46
6. LITERATURA.....	47
7. POPIS PRILOGA.....	48

SAŽETAK

Tematika ovog rada usredotočena je na teorijsku razradu korporativnog oporezivanja dobiti u Republici Hrvatskoj te prijave poreza na dobit.

Porezi su definirani kao prisilna davanja državi bez izravne protuusluge. Upravo te karakteristike nije popularan oblik državnih naplata. Porezi su jedan od najvažnijih i najvećih prihoda svake države. Visina porezne obveze ovisi o raznim čimbenicima kao što su brojne olakšice, oslobođenja, porezno priznati i nepriznati rashodi i sl. Za utvrđivanje porezne osnovice polazi se od računovodstvene dobiti/gubitka koja se unosi u Obrazac PD, a zatim se uvećava odnosno umanjuje za određene stavke prema relevantnim zakonskim propisima.

U procesu privlačenja stranih investicija Republika Hrvatska je poput ostalih tranzicijskih zemalja pokušala mjerama porezne politike osigurati veću konkurentnost na tržištu kapitala. Dosadašnja istraživanja i studije pokazale su kako je Republika Hrvatska vrlo povoljna lokacija za investiranje, ali unatoč tome nije ostvarila značajna inozemna izravna ulaganja. Promjene u sustavu oporezivanja korporativne vrijednosti uz ostvarenje porezne reforme mogu dovesti do povećanja uspješnosti te tržišne konkurentnosti.

Ključne riječi: porez na dobit, korporativno oporezivanje,

ABSTRACT

The topic of this paper is focused on the theoretical elaboration of corporate income taxation in the Republic of Croatia and corporate income tax returns.

Taxes are defined as forced payments to the state without direct consideration. It is precisely these characteristics that are not a popular form of state collection. Taxes are one of the most important and largest revenues of any state. The amount of tax liability depends on various factors such as numerous reliefs, exemptions, tax deductible and unrecognized expenses, etc. To determine the tax base, we start from the accounting profit / loss entered in the PD Form, and then increase or decrease for certain items according to relevant legislation.

In the process of attracting foreign investment, the Republic of Croatia, like other transition countries, tried to ensure greater competitiveness in the capital market through tax policy measures. Previous research and studies have shown that the Republic of Croatia is a very favorable location for investment, but despite this it has not achieved significant foreign direct investment. Changes in the system of corporate value taxation with the realization of tax reform can lead to increased performance and market competitiveness.

Key words: income tax, corporate taxation

1. UVOD

U ovome se radu posvećujemo temi analize korporativne dobiti te se metodom deskripcije daje detaljan uvid u ispunjavanje obrasca prijave poreza na dobit. Ono što okupira misli svakog poduzetnika jesu mogućnosti povezivanja dobre poslovne ideje i novčanih sredstava, a da se prilikom tog procesa dolazi do maksimalnih iskoristivosti poreznih olakšica, te da se plaćanje poreza na dobit svede na minimalne potrebne količine.

Cilj rada je upoznavanje te razrada zadane teme poreza na dobit uz detaljno pojašnjenje načina ispunjevanja obrasca prijave poreza. Analiziranjem korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, ukazuje se na njegove pozitivne i negativne karakteristike. U radu se opisuje povijest oporezivanja korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj te aktualno stanje oporezivanja korporativne dobiti.

Metode korištene u pisanju rada dotiču se deskriptivne metode kao početne, metode analize stručne literature te internet stranica koje pružaju detaljne informacije, dok se metodom sinteze dovodi do zaključaka i osvrta na tematiku.

Struktura rada definirana je podijelom u pet poglavlja. Početno poglavlje čini uvodno poglavlje, dok ga pritom slijedi poglavlje “Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj” u kojem se daje uvid u povijest oporezivanja korporativne dobiti te njegovog aktualnog sustava. U trećem poglavlju definira se porezni sustav, dok četvrto poglavlje detaljno pojašnjava postupak prijave poreza na dobit. Rad je sublimiran zaključnim poglavljem,

2. OPOREZIVANJE KORPORATIVNE DOBITI U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Porez na korporativnu dobit jedan je od izravnih poreza, kojeg plaćaju pravne osobe (trgovačka društva i druga pravna, ali i fizička osoba), rezidenti RH, koji samostalno i trajno obavljaju gospodarsku djelatnost radi stjecana dobiti ili drugih gospodarskih procijenjenih koristi.“¹

2.1. Povijest faza oporezivanja korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj

FAZA I. – od 1990. do 1993. godine

Ova faza, ujedino i polazna faza korporativnog oporezivanja u Hrvatskoj, temeljila se na Zakonu o neposrednim porezima² s bitnim osvrtom na nove propise Zakona o računovodstvu³. Porezna je osnovica bila određena Zakonom o računovodstvu, prema kojem se određuje razlika prihoda i rashoda, odnosno računovodstvena dobit.⁴ Prema odredbama iz čl.21. Zakona o neposrednim porezima, 1993. godine donesena je Uredba o revalorizaciji dijela imovine te kapitala. Revalorizacija imovine je u suštini predstavljala prihod, dok je revalorizacija kapitala predstavljala element umanjenja porezne osnovice. Uredbom je propisan koeficijent pod kojim se revalorizacija provodila.⁵

FAZA II. – od 1994. do 2000. godine

Ova je faza provodila se prema Zakonu o porezi na dobit⁶. Tim je Zakonom izražena porezna osnovica kao razlika osobnog uloženog kapitala na početku i kraju određenog poreznog razdoblja. „U promatranoj fazi primjene poreznog sustava u spomenutom vremenskom okviru potrebno je istaknuti dva razdoblja, i to:“⁷

- od 1994. do 1996. godine, u kojemu je nominalna stopa poreza na dobit iznosila je 25 %, a nominalna zaštitna kamata⁸ 3%

¹ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1) , 2013., str. 92-93.

² Zakon o neposrednim porezima (NN 19/90)

³ Zakon o računovodstvu (NN 90/92)

⁴ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1)., str. 94-98.

⁵ Ibid.

⁶ Zakon o porezu na dobit (NN 109/93, 95/94, 35/95 i 106/96)

⁷ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1)., str. 100-101.

- od 1997. do 2000. godine, u kojemu je nominalna stopa poreza na dobit iznosila je 35%, a nominalna zaštitna kamata 5%

Zaštitna kamata je svojevrsna porezna olakšica u postupku oporezivanja korporativne dobiti – njome se valorizira cijena uloženog kapitala u poslovni proces. Ona je odbitna stavka u postupku uređivanja porezne osnovice porezna na dobit. Svrha uvođenja zaštitne kamate bila je u svrhu stimulacije ulaganja u korporativne djelatnosti.⁹

Za oporezivanje dobiti u navedenom razdoblju bitan je i pojam – porezni gubitak. Porezni je gubitak utvrđen u postupkom porezne prijave nakon izvršenih korekcija polazne porezne osnovice. Negativno utvrđena porezna osnovica, kao buduća porezna olakšica, prenosi se najviše sljedećih pet godina kao odbitna stavka od pozitivne osnovice tekućeg poreznog razdoblja. Porezni gubitak se od 1994. do 2000. godine, ukamaćivao zaštitnom kamatom, što je predstavljalo dodatnu poreznu olakšicu jer se time iskazivalo realno stanje.¹⁰

Ova je faza specifična i po uvođenju pojma – porez po odbitku. Porez po odbitku porez je kojeg plaćaju obveznici za korištenje prava intelektualnog vlasništva, naknade za usluge istraživanja tržišta, revizorske usluge, dividende i sl. Poreznik je dužan pri isplati obračunati, uplatiti ili obustaviti porez po odbitku po stopi od 15%, a iznos koji preostaje doznačiti inozemnom poduzetniku sa preračunatom stopom od 17.6%.¹¹

FAZA III. – od 2001. do 2004. godine

Ova je faza obilježena brojnim važnim promjenama unutar sustava oporezivanja korporativne dobiti RH.¹²

- Smanjenje stope porezna na dobit sa 35% na 20%
- Ukidanje zaštitne kamate
- Uvođenje poreza – „Porez na dohodak kapitala“ na isplaćenu dividendu vlasnicima i po stopi od 15% s pripadajućim prirezom koji se obračunava porezu na dohodak

⁹ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1)., str. 100-101.

¹⁰ Ibid. str. 105-106.

¹¹ Ibid. str. 106.

¹² Ibid. str. 108.

Poreznu osnovicu u ovom razdoblju čini razlika između prihoda i rashoda te se uređuje odredbama Zakona o porezu na dobit¹³ umjesto prema Zakonu o računovodstvu. Mijenjanjem ovih uređenja došlo je do izraženih operativnih poteškoća prilikom računovodstvenih praćenja transakcija. Ono što je bilo zamišljeno kao stimulatívna mjera rezultiralo je deformacijama bilanca brojnih hrvatskih korporacija.¹⁴

FAZA IV. – od 2005. do 2012. godine

Početakom 2005. godine dolazi do novih promjena u sustavu oporezivanja korporativne dobiti. Formiranjem Zakona o porezu na dobit te Zakona o porezu dohodak¹⁵ te njegovim brojnim naknadnim izmjenama i dopunama došlo je do ukidanja poreza na dohodak od kapitala na isplaćenu dobit od poslovanja (tzv. „porez na dividende“), dok je porezna stopa ostala 20% (nepromijenjena) na poreznu osnovicu kao računovodstvenu dobit.

Jedna je od zanimljivosti ovog razdoblja porezi status kamata na pozajmice između povezanih društava rezidenta i ne rezidenta. Novim je poreznim propisima određeno da se rezidentima (hrvatskim poduzetnicima) priznaju kamate na zajmove ne rezidenata. Iako izricanje visine kamatne stope u ovlasti ima Ministar financija, do sada je poznato kako je stopa objavljivana od strane Hrvatske Narodne Banke. Tako dakle, inozemni vlasnici umjesto kapitalom svoja poduzeća u Hrvatskoj mogu financirati velikim zajmovima kao trajnim izvorima. To ima pozitivne učinke na stranog ulagača no negativan je i štetan za nacionalnu ekonomiju jer se određeni dio dobiti u obliku kamata odlijeva u inozemstvo uz eventualno plaćanje poreza po odbitku ali bez plaćanja poreza na dobit u RH.¹⁶

FAZA V. – od 2012. do 2016. godine

U ovome se razdoblju javlja olakšica za iznos reinvestirane dobiti. Ona se odnosi na zadržavanje ostvarene dobiti u pasivi bilance, a ne na ulaganje u neke od imovinskih stavki. Reinvestirana dobit može biti opisana kao pozitivna razlika između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, umanjena za iznos poreza koja ostaje u poslovnoj funkciji – bilanci. To čini prirast kapitala vlastitih izvora financiranja. Uz polazno dobru namjeru primjene i provođenja olakšice za

¹³ Zakon o porezu na dobit (NN 127/00)

¹⁴ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1), str. 110-111.

¹⁵ Zakon o porezu na dohodak (NN

¹⁶ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1), str. 113-116.

iznos reinvestirane dobiti, uvjet je mnoge poduzetnike onemogućio u njezinom korištenju. Ocijenili su da je ne isplativa.¹⁷ U ovoj fazi ponovno je uveden porez na dohodak od kapitala, smanjena je stopa poreza po odbitku od 12% (plaća se na dividende i udjele u dobiti od 2001. do 2011. god.)¹⁸

FAZA VI. – aktualni sustav oporezivanja korporativne dobiti – istaknuto u sljedećem poglavlju

2.2. Aktualni sustav oporezivanja korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj

Porezna reforma za cilj ima:

- Smanjenje ukupnog poreznog opterećenja
- Poticanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva
- Izgradnja socijalno pravednijeg sustava
- Jednostavniji način i sredstva oporezivanja te jeftiniju poreznu administraciju
- Osigurati veću pravnu sigurnost poreznik obveznika

Porezna reforma koja se primjenjuje od 01. siječnja 2017. godine uvodi najznačajnije promjene u područja porezna na dobit, poreza na dohodak i poreza na dodanu vrijednost. Pa se tako ističu neke od dosada provedenih promjena:

- Stopa na dobit promijenjena je sa 20% na 18% i 12% za poduzetnike s prihodima ispod 3.000.000,00 kuna
- Porezna osnovica utvrđuje se prema novčanom načelu
- Ukinuta je mogućnost smanjenja porezne osnovice za reinvestiranu dobit
- Porezno priznati troškovi osobnih automobila iznose 50%
- Porezno priznati troškovi reprezentacije iznose 70%
- Omogućeno je sklapanje prethodnih sporazuma o transfernim cijenama
- Trošak otpisa potraživanja od nepovezanih osoba priznaje se kao porezno priznati rashod ukoliko porezni obveznik dokaže da su troškovi pokretanja postupka za naplatu veći od iznosa koji se potražuje

¹⁷ Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1), str. 117-118.

¹⁸ Ibid. str. 118-119.

- Porezno priznate kamate za zajmove između povezanih osoba
- Olakšice za potpomognuta područja jedinice lokalne samouprave

3. POREZ NA DOBIT

3.1. Općenito o porezima

Porezi predstavljaju obavezna davanja državi.¹⁹ Pomoću prikupljenog novca država financira javne rashode. Porezi imaju nekoliko obilježja:

- Prisilnost poreza – obilježje koje ukazuje na obavezu plaćanja uvedenog poreza, čije neispunjavanje dovodi do predviđenih sankcija
- Derivatnost (izvedenost) poreza – obilježje koje ističe prikupljanje poreza u skladu sa propisima te njegovo financiranje javnih rashoda
- Nepovratnost poreza – obilježje koje ukazuje na to da se jednom naplaćeni porez postaje vlasništvo države te se ne vraća platiocima
- Odsutnost neposredne naknade – ovo obilježje se očituje u tome da porezni obveznik ne plaća porez kao naknadu za neku konkretnu učinjenu uslugu
- Ubitu se u javnom interesu – bitno je obilježje koje ističe kako će se porezni prihodi upotrijebiti za zadovoljavanje javnog interesa
- Nedestiniranost poreza – namjena trošenja prihoda ubranim porezima nije unaprijed utvrđena

Porezi se dijele na izravne i neizravne. Izravni porezi su upućeni osobno ili naplaćeni od strane poslodavca u državnu blagajnu. Neizravni porezi su oni koje ne snosi onaj tko ih uplaćuje u državnu blagajnu, već se najčešće prevaljuju na druge. Također, dijele se i na specifične poreze i ad valorem poreze. Specifični se porezi plaćaju po jedinici proizvoda do se ad valorem porezi

¹⁹ Porezni obveznik: Porezni sustav RH. Dostupno na:
<http://www.porezniobveznik.net/Korisno/PoreznisustavRH/tabid/79/language/hr-HR/Default.aspx>
 (pristupljeno: 16.11.2021.)

plaćaju po postotku iznosa porezne osnovice. Porezi se dijele i na proporcionalne, progresivne te regresivne. Prema razini državne vlasti kojoj pripada porezni prihod dijele se na:²⁰

- Državni porezi
 - porez na dodatnu vrijednost
 - porez na dobit
 - posebni porezi i trošarine (posebni porezi na motorna vozila, na kavu i bezalkoholna pića, porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila, oporezivanje alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije)
- Županijski porezi
 - Porez na nasljedstva i darove
 - Porez na cestovna motorna vozila
 - Porez na plovila
 - Porez na automate za zabavne igre
- Gradski ili općinski porezi
 - Priraz porezu na dohodak
 - Porez na potrošnju
 - Porez na kuće za odmor
 - Porez na tvrtku ili naziv
 - Porez na korištenje javnih površina
- Zajednički porezi
 - Porez na dohodak
 - Porez na promet nekretnina
 - Porez na dobitke od igara na sreću i naknade za priređivanje igara na sreću

Porezni oblici dijele se na:²¹

- Porez na dobit

²⁰ Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012., str. 217.

²¹ Porezni priručnik: Od kojih se poreza sastoji Hrvatski porezni sustav, Dostupno na: http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi , (Pristupljeno: 23.11.2020.)

- Porez na dohodak
- Porez na dodanu vrijednost
- Ostali neizravni porezi

3.2. Porez na dobit

Porez na dobit kao porez javio se nakon Drugog svjetskog rata u zemljama Europe. Porez na dobit u Hrvatskoj je prvi put je bio reguliran posebnim zakonom tek 1. siječnja 1994. godine kada se počeo primjenjivati „Zakon o porezu na dobit“ (NN 109/93) te ga se uvrštava u Državne poreze. Razlozi za uvođenjem i opravdanje za ubiranjem poreza na dobit su:

- Teorija ekvivalencije
- Teorija žrtve
- Ekonomsko-politički razlozi
- Financijsko-politički razlozi.

Dobit se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama „Zakona o porezu na dobit“. Regulirani su propisi i za porez na dobit po odbitku. On uključuje „tuzemne isplatitelje koji plaćaju kamate, dividende, udjele u dobiti, autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe i koje plaćaju usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge inozemnim osobama.“²²

Stopa poreza na dobit iznosi:²³

- Porez na dobit
 - 10 % - ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna ili

²² Ministarstvo financija, Porezna Uprava, Porez na dobit, dostupno na : https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx (Pristupljeno: 23.11.2021.)

²³ Ibid.

18% - ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,01 kuna

- Porez na dobit po odbitku

15% - osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 10%

20% - na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

10% - na nastupe inozemnih izvođača

Porez na dobit predstavlja jedan od temeljnih poreza koji direktno utječe na poslovne odluke gospodarskih objekata. Ubraja se u skupinu izravnih poreza a predstavlja samostalni porezni oblik. Današnje se gospodarstvo u svijetu ovisno je o dobiti. Dobit nam je nepogrešivi pokazatelj uspješnosti na tržištu. Gospodarski je razvoj u svijetu nezamisliv bez određenih instrumenata organiziranog poslovanja i kojem se radi i kapital okreću dobiti radi postizanja konkretnih gospodarskih ciljeva.²⁴

3.3. Porezna osnovica

Porezna osnovica je dobit, odnosno razlika prihoda i rashoda. Porez na dobit utvrđuje se za poslovnu, kalendarsku godinu prema dobiti ostvarenoj u tom razdoblju i predstavlja, dakle, dobitak koji se izračunava kao razlika između prihoda i rashoda, utvrđena u financijskim izvještajima.²⁵

²⁴ Šimurina, Nika; Šimović, Hrvoje; Mihelja Žaja, Maja; Primorac, Marko: Javne financije u Hrvatskoj, 2012

²⁵ Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku, Porezni sustav RH, dostupno na: <http://www.efos.unios.hr/javne-financije/wp-content/uploads/sites/204/2013/04/V.-POREZNI-SUSTAV-RH-2017.pdf> (posjećeno: 23.11.2021.)

Poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu. Poreznu osnovicu nerezidenta čini dobit ostvarena u tuzemstvu, dok poreznu osnovicu ulazi i dobit od likvidacije, prodaje, promjene pravnog oblika i podjele poreznog obveznika, a porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti imovine.²⁶

Porezna se osnovica povećava za:²⁷

- „amortizaciju iznad propisnih stopa“
- „50% troškova reprezentacije“
- „rashode vrijednosnih usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine potraživanja od kupaca, rezerviranja, nerealiziranih tečajnih razlika, za 50% troškova s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima za osobni prijevoz“
- „skrивene isplate dobiti, manjkove, zatezne kamate, kazne, troškove prisilne naplate“
- „troškove koji se odnose na privatni život članova društva, dioničara, te zaposlenika, uključujući i pripadajući PDV, za darovanja iznad propisane stope (2%)“

Porezna se osnovica smanjuje za:²⁸

- „prihode od dividendi i udjela u dobiti“
- „prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela, ako su bili uključeni u poreznu osnovicu“
- „prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u prethodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu“
- „svotu amortizacije koja nije bila porezno priznata u ranijim razdobljima i na koju je plaćen porez na dobit“
- „svotu plaća i doprinosa na plaću novih zaposlenika“
- dobit ne oporezuje drugdje.“

²⁶ Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku, Porezni sustav RH, dostupno na: <http://www.efos.unios.hr/javne-financije/wp-content/uploads/sites/204/2013/04/V.-POREZNI-SUSTAV-RH-2017.pdf> (posjećeno: 23.11.2021.)

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

Rashode poreznog obveznika poreza na dobit čine:

- materijalni troškovi
- troškovi usluga za primjerice prijevoz, istraživanje i razvoj, platni promet
- troškovi amortizacije
- troškovi plaća i različitih naknada zaposlenima
- Rashodi po osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja

Izuzevši sve navedeno u poreznu osnovicu ulaze još i dobit od likvidacije, prodaje, promjene pravnog oblika te podjele poreznih obveznika, a porezna osnovica utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti imovine.

3.3.1. Promjena načina utvrđivanja osnovice poreza na dobit

„Potrebno je istaknuti kako je pri promjeni načina utvrđivanja porezne obveze i/ili porezne osnovice, porezni obveznik dužan pridržavati se načela izbjegavanja dvostrukog oporezivanja i načela izbjegavanja dvostrukog umanjenja porezne osnovice, prema čl. 40 st. 6. Pravilnika.“ Pod ove promjene podrazumijevaju se prelazak oporezivanja porezom na dohodak na porez na dobitak te prelazak s novčanog načela na „obračunsko“ načelo.“²⁹

3.4. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji

Na porez na dobit postoje brojne porezne olakšice:

- „Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost na područjima posebne državne skrbi i zapošljavaju više od pet zaposlenika, pri čemu više od 50% njih živi na tom području, plaćaju porez na dobit po stopi koja može biti 25, 50 i 75% od propisane stope poreza na dobit ovisno o području posebne državne skrbi. Od toga su izuzeti porezni obveznici na području grada Vukovara, koji su posve oslobođeni plaćanja poreza na dobit tijekom pet godina od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga će plaćati porez na dobit u visini 25% propisane stope“

²⁹ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 98

- „Korisnici slobodne zone (tj. osnivač zone te druge domaće i strane pravne i fizičke osobe) plaćaju porez na dobit u visini 50% propisane stope. Pravna ili fizička osoba koja uloži 1.000.000 kuna u slobodnu zonu sljedećih pet godina ne plaća porez na dobit. Ako se slobodna zona nalazi na području Vukovarsko-srijemske županije ne plaća se porez pet godina od početka djelatnosti, a zatim se plaća porez na dobit u visini 25% propisane stope“
- „Predviđeni su i posebni poticaji za ulaganja. Povlaštene stope poreza na dobit ovise o visini ulaganja i broju osoba koje poslodavac zapošljava (stopa od 7% za ulaganja od najmanje 10 milijuna kuna, 3% za ulaganja veća od 20 milijuna kuna, 0% za više od 60 milijuna kuna)
- „Poticaji za zapošljavanje - porezna se osnovica može dodatno smanjiti za iznos plaća i doprinosa na plaću novih zaposlenika tijekom godinu dana od dana njihova zaposlenja“
- „Poticaji poreznim obveznicima s ciljem profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, koji se plaćaju u visini od 25% propisane stope“
- Porezna osnovica može se dodatno umanjiti za iznos troškova istraživanja i razvoja.

3.5. Obveznici poreza na dobit

Članak 2. „Zakona o porezu na dobit“ (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16) jasno nabroja obveznike poreza na dobit na sljedeći način:³⁰

- „Trgovačka društva te druge pravne i fizičke osobe rezidenti Republike Hrvatske koji gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda“
- „Nerezident“
- „Fizička osoba koja ostvaruje prihod prema propisima o oporezivanju dohotka, ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak“
- „Fizička osoba iz točke 3. ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kuna“

³⁰ Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16) , dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (Posjećeno 24.11.2021.)

- „Iznimno, tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave, Hrvatska narodna banka, državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije, ako obavljaju gospodarstvenu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti bi dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu“
- „Svaki onaj poduzetnik koji se ne ubraja u poduzetnike nabrojane u točkama od 1.-5., a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka“

4. PRIJAVA POREZA NA DOBIT

Prijavu poreza na dobitak obvezni su sastaviti i predati nadležnoj ispostavi Porezne uprave svi obveznici poreza na dobitak.³¹ „Sukladno čl. 35. st. 2. Zakona, prijava poreza na dobitak podnosi se Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobitak.“³² Porezni obveznici predaju obrasce prijave poreza na dobit za prethodnu kalendarsku godinu najkasnije do 30.04. tekuće godine te dostavljaju nadležnoj Poreznoj upravi ili elektroničkim putem. „Prema čl. 76. Općeg poreznog zakona, porezni obveznik može izvršiti ispravak porezne prijave ako uoči da je ona koju je predao Poreznoj upravi netočna ili nepotpuna te zbog toga može doći do manje ili više plaćenog poreza. Ispravak se može obaviti najkasnije u roku od tri godine od isteka roka za podnošenje prijave. Međutim, ako se prije isteka navedenog roka pokrene postupak poreznog nadzora, porezni obveznik može ispraviti poreznu prijavu najkasnije do dostave obavijesti o početku poreznog nadzora.“³³

„Zakonski okvir na temelju kojeg se sastavlja prijava poreza na dobitak između ostalog obuhvaća:“³⁴

- „Zakon o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14. 50/16.,115/16. i 106/18. (dalje: Zakon)“

³¹ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 91.

³² Ibid.

³³ Ibid.

³⁴ Ibid., str. 90.-91.

- „Pravilnik o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05., 133/07., 156/08., 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 146/12. 160/13., 137/15., 1/17. 2/18. i 1/19.)“
- „Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. i 106/18.)“
- „Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17., 128/17., 106/18. i 1/19.) 5. Zakon o PDV-u (Nar. nov., br. 73/13., 99/13. – Rješenje Ustavnog suda RH, 148/13., 143/14., 115/16. i 106/18.)“
- „Pravilnik o PDV-u (Nar. nov., br. 79/13., 85/13., 160/13. 35/14., 130/15., 1/17., 41/17., 128/17. i 1/19.)“
- „Opći porezni zakon (Nar. nov., br. 115/16. i 106/18.)“
- „Zakon o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15., – 116/18.)“
- „Zakon o poticanju ulaganja – „stari“ (Nar. nov., br. 138/06. i 61/11.)10. Uredba o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 64/07., 31/16. i 2/19.)“
- „Zakon o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 102/15., 25/18. i 114/18.)“
- „Zakon o regionalnom razvoju RH (Nar. nov., br. 147/14., 123/17. i 118/18.)“
- „Zakon o državnim potporama (Nar. nov., br. 47/14. i 69/17.)“
- „Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 109/07., 134/07., 152/08. i 14/14.)“
- „Pravilnik o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 12/08. i 13/09.)“
- „Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (Nar. nov., br. 29/02. – 121/16.)“
- „Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (Nar. nov., br. 9/19.)“
- „Pomorski zakonik (Nar. nov., br. 181/04., 76/07., 146/08., 61/11. 56/13., 26/15. i 17/19.)“
- „Pravilnik o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda (Nar. nov., br. 90/13. i 87/15.)“
- „Zakon o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 40/19.)“
- „Zakon o poljoprivredi (Nar. nov., br. 118/18.)“
- „Pravilnik o državnim potporama sektoru poljoprivrede i ruralnom razvoju (Nar. nov., br. 72/17.)“
- „Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. (SL L 352/1 od 24. prosinca 2013.)“

- „Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013. od 18. prosinca 2013. (SL L 352/9 od 24. prosinca 2013.)“
- „Uredba Komisije (EU) br. 717/2014. od 27. lipnja 2014. (SL L 190/45 od 28. lipnja 2014.)“
- „Pravilnik o načinu i izvođenju nastave u stru-kovnim školama (Nar. nov., br. 104/09.)“
- „Pravilnik o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (Nar. nov., br. 63/14. i 80/18.)“
- „Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara (Nar. nov., br. 44/01. – 148/13.)“
- „Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Nar. nov., br. 132/17.)“
- „Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima (Nar. nov., br. 18/18. – dalje: PGVPP)“
- „Pravilnik o državnim potporama sektoru poljoprivrede i ruralnom razvoju (Nar. nov., br. 72/17.)“
- „Odluka o objavi kamatne stope na zajmove iz-među povezanih osoba (Nar. nov., br. 118/18.)“
- „Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (Nar. nov.,br. 119/15.)“
- „Pravilnik o postupku sklapanja prethodnog sporazuma o transfernim cijenama (Nar. nov.,br. 42/17.)“
- „Zakon o državnoj potpori za istraživačko–razvojne projekte (Nar. nov.,br. 64/18.)“
- „Prijava poreza na dobit za 2018. – uputa Ministarstva financija, Porezne uprave (KLASA: 410-23/19-16/1; URBROJ: 513-07-21-01-19-1) od 17. svibnja 2019. – Napomena: do izlaska časopisa RRiF br. 1/20. Porezna uprava nije objavila Uputu za sastavljanje prijave poreza na dobitak za 2019. godinu“

4.1. Dokumentacija koja se predaje pri prijavi poreza na dobit

„Poduzetnici kojima je porezno razdoblje jednako kalendarskoj godini obvezni su najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu, nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu odnosno prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu, kada je riječ o fizičkim osobama – obveznicima poreza na dobitak, dostaviti.“³⁵

- „Prijavu poreza na dobitak za 2019. godinu (Obrazac PD)
- „Bilancu na Obrascu POD-BIL
- „Račun dobitka i gubitka na Obrascu POD-RDG – ako nisu dostavljeni u propisanim rokovima u FINA-u
- „Pregled podataka za plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor ako se ovom dugotrajnom materijalnom imovinom obavljala registrirana djelatnost iznajmljivanja u svrhu razonode, športa ili rekreacije
- „Obračun za svote korištenih državnih potpora, poreznih olakšica, oslobođenja ili poticaja te propisane obrasce izvještaja ovisno o pojedinoj vrsti potpore, poreznog oslobođenja ili olakšice. Više o tome uz objašnjenje red. br. 34. i VII. Obr. PD“
- „Porezni obveznici koji su koristili olakšice prema Zakonu o poticanju ulaganja prilažu presliku potvrde o statusu korisnika potpore, te godišnje pisano Izvješće o korištenju poticajnih mjera, o izvršenju investicijskog projekta, prihvatljivim troškovima te očuvanju predmetne investicije i otvorenih radnih mjesta“
- „Izjavu o načinu korištenja više plaćenog poreza na dobitak ako je predujmovima plaćeno više poreza u odnosu na obračunanu poreznu obvezu u Obrascu PD. Više o tome uz red. br. 58. Obr. PD“
- „Konačni obračun turističke članarine – Obrazac TZ“
- „Poduzetnici koji su proveli vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine obvezni su dostaviti posebnu evidenciju o svotama amortizacije i vrijednosnog usklađenja od početka uporabe određene dugo-trajne imovine. Više o tome uz red. br. 18. Obr. PD“
- „U slučaju statusnih promjena (spajanja i pripajanja): bilancu, račun dobitka i gubitka s danom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene, Rješenje o upisu statusne promjene u trgovački registar te Ugovor o statusnoj promjeni“

³⁵ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 92.

- „Fizičke osobe (obrtnici) koji su postali obveznici poreza na dobitak u 2019. dostavljaju početnu bilancu na dan 1. siječnja 2019.“
- „Poduzetnici koji obavljaju poduzetničku djelatnost u inozemstvu i u poreznoj prijavi (red. br. 54. Obr. PD) iskazali su uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu dostavljaju dokaz o plaćenom porezu u inozemstvu i obračune koji su dostavljeni inozemnim poreznim vlastima. Više o tome uz red. br. 54. Obr. PD“
- „Izvješće o poslovnim događajima s povezanim osobama (Obrazac PD-IPO)“
- „Fizičke osobe – obveznici poreza na dobitak koji obavljaju samostalnu djelatnost kao „drugu djelatnost“ dostavljaju Izvješće o obvezi doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti za 2019. godinu (Obrazac PD-DOP)“
- „Porezni obveznici koji su obveznici primjene odredbi iz čl. 30.b, 30.c Zakona, dostavljaju Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva (Obrazac PD-KID)“
- „Porezni obveznici koji primjenjuju čl. 30.a. Zakona i iskazuju prekoračene troškove zaduživanja dostavljaju pisano obrazloženje o načinu utvrđivanja prekoračenih troškova zaduživanja u 2019. godini“
- „Poduzetnici koji su tijekom godine plaćali porez po odbitku dostavljaju Pregled plaćenog poreza po odbitku (prikazan je u nastavku)“
- „Osobe koje su obveznici poreza na dobitak samo za dio svoje djelatnosti (npr. Udruge, športska društva, turističke zajednice i sl.) obvezne su uz Obrazac PD dostaviti i bilancu i račun dobitka i gubitka“
- „Drugu dokumentaciju na zahtjev Porezne uprave – npr. Bruto-bilancu. Trgovačka društva koja umjesto poreza na dobitak plaćaju “porez po tonaži broda”, a pritom obavljaju druge djelatnosti koje su oporezive porezom na dobitak, za njih vode posebnu analitičku evidenciju i samo za njih podnose Obrazac PD“

4.2. Porez po odbitku

„Prema odredbi članka 31. stavak 1. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine br. 177/04, 90/05 i 57/06), porez po odbitku jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj. U stavku 6. istoga članka propisano je da se porez po odbitku plaća i na

usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama.“³⁶

„Porez po odbitku plaća se po stopi od 15 % na kamate te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim pravnim osobama.“³⁷

Porez na odbitak ne plaća se:³⁸

- „za softver ako je riječ o kupnji softvera za potrebe vlastitog poslovanja.“
- „na kamate isplaćene na robne kredite za kupnju dobara koja poreznom obvezniku služe za obavljanje djelatnosti, na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija te na kamate isplaćene imateljima obveznica (državnih i korporativnih) inozemnim pravnim osobama
- „na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe, u slučaju kada je primatelj naknade rezident države ugovornice s kojom je u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporazivanja“
- „u skladu s čl. 31.c) Zakona, porez po odbitku na dividende i udjele u dobiti ne plaća se kada se dividende i udjeli u dobiti isplaćuju društvu koje ima jedan od oblika na koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za matična i povezana društva iz različitih država članica EU, ako primatelj dividende ili udjela u dobiti ima najmanje 10 % udjela u kapitalu društva koje ih isplaćuje i to u neprekidnom razdoblju od 24 mjeseca. Navedeno se ne primjenjuje ako je razvidno da isplata dividendi za cilj ima izbjegavanje ili utaju poreza.“

4.3. Period za koji se definira porez na dobitak

³⁶ Ministarstvo financija, Porezna Uprava, dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Lists/misljenje33/Display.aspx?id=18301 (posjećeno: 26.11.2021.)

³⁷ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 94.

³⁸ Ibid., str. 95.

„Sukladno čl. 29. st. 1. Zakona, porez na dobitak definira se za porezno razdoblje koje je, u pravilu, kalendarska godina. Porezna Uprava može na zahtjev poreznog obveznika odobriti da se porezno razdoblje i kalendarska godina razlikuju, a pritom izabrano porezno razdoblje ne može se mijenjati 3 godine.“³⁹

„Prema čl. 29. st. 3. Zakona, porez na dobitak može se utvrditi i za dio poslovne godine. Razdoblje za utvrđivanje poreza na dobitak za dio poslovne godine utvrđuje se:“⁴⁰

- „ako je poduzetnik registriran (osnovan) tijekom poslovne godine - Za novonastala trgovačka društva, u skladu s čl. 29. st. 3. Zakona za novoosnovano društvo odnosno društvo upisano u sudski registar tijekom porezne godine, koje je imalo poslovnih aktivnosti, porez na dobitak utvrđuje se za razdoblje od datuma upisa u trgovački registar do 31. prosinca te godine.“
- „ako je u poreznoj godini došlo do statusnih promjena (spajanja, pripajanja ili podjele društva) - čl. 20. st. 1. i 2. Zakona propisano je da ako pri spajanju, pripajanju ili podjeli prema čl. 19. Zakona postoji kontinuitet u oporezivanju, smatra se da porezni obveznik nastavlja djelatnost te nema utjecaja na oporezivanje porezom na dobitak. Kontinuitet u oporezivanju postoji ako pri prijenosu na društvo preuzimatelja ne dolazi do promjena u procjeni stavaka imovine i obveza. Stoga je poduzetnik obvezan za svrhu oporezivanja procijeniti imovinu i obveze te razliku uključiti u poreznu osnovicu. Ako se procjenom ne utvrde nove vrijednosti, knjigovodstvena stanja utvrđena prije procjene prenose se u bilancu koja se sastavlja na prvi dan statusne promjene.“
- „ako je poduzetnik premještao sjedište ili upravljanje poslovima iz inozemstva u tuzemstvo (ili obratno) tijekom porezne godine - Za društvo koje je premještalo sjedište ili upravljanje poslovima iz inozemstva u tuzemstvo porez na dobitak utvrđuje se za razdoblje od datuma premještanja do 31. prosinca te godine, dok se za društvo koje je premještalo sjedište ili upravljanje poslovima iz tuzemstva u inozemstvo porez na dobitak utvrđuje za razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu (1. siječnja te godine) do premještanja u inozemstvo.“

³⁹ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 96.

⁴⁰ Ibid., str. 96.

- „ako je u poreznoj godini otvoren postupak stečaja ili likvidacije - Ako je tijekom porezne godine nad društvom otvoren postupak likvidacije koji u istoj godini nije još okončan, porezna se prijava (zajedno s temeljnim financijskim izvješćima) sastavlja za razdoblje od 1. siječnja porezne godine do dana koji prethodi otvaranju postupka likvidacije. Zaključna bilanca koja se sastavlja na dan prije otvaranja postupka likvidacije smatra se i početnom likvidacijskom bilancom. Ako takva bilanca ne postoji, vrijednost imovine i obveza utvrđuje se procjenom (čl. 18. st. 3. Zakona).“
- „ako je u poreznoj godini okončan postupak stečaja ili likvidacije - Kada je tijekom porezne godine nad društvom otvoren i završen postupak likvidacije, porezni obveznik treba za poreznu godinu podnijeti dvije prijave poreza na dobitak: prvu za porezno razdoblje od 1. siječnja porezne godine do dana koji prethodi otvaranju postupka likvidacije i drugu za razdoblje od dana otvaranja postupka likvidacije do dana njezina okončanja“
- „ako je u poreznoj godini trgovačko društvo prestalo poslovati po skraćenom postupku bez likvidacije - prema čl. 16., st. 5., prijelaznih i završnih odredaba posljednjih izmjena Zakona o porezu na dobit, trgovačka društva koja su tijekom porezne godine prestala poslovati po skraćenom postupku bez likvidacije sastavljaju jednu prijavu poreza na dobitak za poreznu godinu koja se odnosi na razdoblje od 1. siječnja do dana okončanja poslovanja. Smatramo da je to datum rješenja. Ako na zadnji dan poreznog razdoblja sva imovina ovog trgovačkog društva nije unovčena, ona se uključuje u poreznu osnovicu kao da je unovčena“

4.4. Sastavljanje godišnje prijave poreza na dobitak – obrazac PD

Na prvoj stranici obrasca PD upisuju se podaci poreznog obveznika te razdoblje za koje se prijavljuje porez na dobit. Na drugoj i trećoj stranici obrasca ispunjavaju se podaci u kategorijama koje ćemo detaljno opisati:⁴¹

I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA – kako bi se izračunala porezna osnovica na dobitak, polazimo od računovodstvenog dobitka kao polazne porezne osnovice koja se povećava i umanjuje u skladu s odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dobit. Polazna porezna osnovica upisuje se pod rednim brojem 3. obrasca PD. Pod rednim brojem 4. obrasca PD iskazuje se gubitak. Svi poduzetnici koji su iskazali računovodstveni gubitak umanjuju ga i povećavaju na pojedinim pozicijama obrasca PD što može rezultirati time da iz računovodstvenog gubitka dođe do „poreznog dobitka“, odnosno porezne osnovice - to dovodi do razlike između računovodstvenog i poreznog dobitka, odnosno gubitka, koji može biti privremen ili stalan.⁴²

II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE DOBITI – Pod rednim brojevima od 5. do 25. unose se porezno nepriznati rashodi za koje se povećava dobitak iskazan pod rednim brojem 3. obrasca PD, odnosno smanjuje gubitak iskazan pod rednim brojem 4. obrasca PD. Porezno nepriznati rashodi mogu utjecati na stvaranje porezne osnovice poreza na dobitak.⁴³

- Redni broj 5. obrasca PD. – AMORTIZACIJA (čl. 12.st., 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona o porezu na dobit) – ovdje se upisuje:⁴⁴
 - „Svota amortizacije iznad propisane svote sukladno čl. 12.st. 13 Zakona o porezu na dobit, odnosno amortizacija obračunana na nabavnu vrijednost osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz koja prelazi 400.000,00 kn po jednom sredstvu, uključujući i pripadajući PDV“
 - „svota amortizacije plovila, zrakoplova, apartmana i kuća za odmor te svi pripadajući troškovi u vezi s korištenjem ove dugotrajne materijalne imovine, sukladno čl. 12. st. 16., 17. i 18. Zakona o porezu na dobit“
 - „svota troškova operativnog najma plovila, zrakoplova, apartmana i kuća za odmor te svi pripadajući troškovi nastali po osnovi korištenja ove imovine

⁴¹ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 99.

⁴² Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 99.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Ibid.

tijekom poreznog razdoblja, ako poduzetnik nije na temelju poslovnog najma ove imovine ostvario prihod najmanje u visini troškova najma (sukladno čl. 12. st. 16. i 19. Zakona).“

- Redni broj 6. obrasca PD - 50 % TROŠKOVA REPREZENTACIJE (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona o porezu na dobit) – „ovdje se upisuje 50 % reprezentacije s pripadajućim PDV-om kao trajno porezno nepriznati rashod sukladno čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona i čl. 23. Pravilnika. Ovit troškovima smatraju se darovi sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, sukladno čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona, koji su dani poslovnom partneru, njegovom opunomoćeniku ili nekoj drugoj osobi, ako za to ne postoji pravna obveza ili neka druga povezanost s uslugom primatelja. Pod poslovnim partnerom smatra se osoba s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se on uspostaviti. Osim darova, u reprezentaciju ulaze i troškovi ugošćavanja poslovnih partnera, za njih plaćeni troškovi odmora, športa, rekreacije i razonode, zakupa automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugi slični izdatci. Bitno je istaknuti kako je ponekad teško razdijeliti troškove reprezentacije sa troškovima promidžbe koja je u cijelosti porezno priznati trošak.“⁴⁵
- Redni broj 7. obrasca PD - 50 % TROŠKOVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona o porezu na dobit) – „ovdje se upisuje 50 % troškova nastalih u vezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba – ako se na osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća. Sukladno čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona, riječ je o 50 % porezno nepriznatih troškova s pripadajućim PDV-om, ovisno o tome je li osobni automobil:“⁴⁶
 - „u vlasništvu trgovačkog društva – 50 % troška amortizacije, goriva, registracije, troškova tekućeg održavanja (rezervni dijelovi, usluge servisa za popravak i sl.), pranja automobila, auto guma i dr. (+ 50 % nepriznatog pretporeza)

⁴⁵ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 102.

⁴⁶ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 103.

- „u financijskom leasingu – 50 % troška amortizacije, goriva, troškova tekućeg održavanja, auto guma i 50 % svih drugih troškova koje po ugovoru snosi korisnik financijskog leasinga“
- „u poslovnom najmu (operativni leasing) – 50 % troška naknade po ugovoru o najmu, troška goriva i svih drugih troškova koje po ugovoru snosi korisnik najma, uvećano za 50 % nepriznatog pretporeza“
- „rent-a-car – 50 % troška za uslugu rent-a-cara i troška goriva, uvećano za 50 % nepriznatog pretporeza“
- Redni broj 8. obrasca PD - MANJKOVI NA IMOVINI IZNAD VISINE UTVRĐENE ODLUKOM HGK-a, ODNOSNO HOK-a (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona o porezu na dobit) – „pod ovim brojem upisuju se manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske Gospodarske Komore, odnosno Hrvatske Obrtničke Komore, u smislu Zakona i pravilnika o Porezu na dodanu vrijednost, prema čijoj se osnovi ne plaća porez na dohodak ako je odluku da se ne tereti odgovorna osoba donio Upravni odbor, Nadzorni odbor ili skupština trgovačkog društva, a zbog nepostojanja objektivne mogućnosti utvrđivanja osobne odgovornosti radnika, člana društva ili druge fizičke osobe za koje se nije moglo teretiti odgovornu osobu pa stoga ovaj manjak ne predstavlja nečiji dohodak, već je porezno nepriznati rashod koji uvećava osnovicu poreza na dobitak. Riječ je o trajno porezno nepriznatom rashodu. Prema tome, na ovaj redni broj unosi se prekomjerni manjak uvećan za pripadajući PDV.“⁴⁷
- Redni broj 9. obrasca PD - RASHODI UTVRĐENI U POSTUPKU NADZORA, TROŠKOVI PRISILNE NAPLATE POREZA I DRUGIH DAVANJA I ZATEZNE KAMATE IZMEĐU POVEZANIH OSOBA (čl. 7. st. 1. t. 6., 8. i 12. Zakona o porezu na dobit) – „Na ovom se rednom broju iskazuje svota troškova nastalih u vezi s prisilnom naplatom poreza i drugih davanja za koje se povećava osnovica poreza na dobitak. Riječ je o pristojbama, troškovima čuvanja i sl., a NE o svoti poreza koji je predmet prisilne naplate niti o zateznoj kamati. To je trajno porezno nepriznati trošak. Ovdje se unosi i trošak zateznih kamata koje su

⁴⁷ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 105.

proistekle iz odnosa povezanih osoba – neovisno o tome je li zateznu kamatu zaračunalo tuzemno ili inozemno povezano društvo (rezident ili nerezident). Naime, za razliku od zateznih kamata između nepovezanih osoba koje se smatraju porezno priznatim rashodom (NE unose se na ovaj redni broj), zatezne kamate između povezanih osoba porezno su nepriznati rashod. Pritom je bitno provjeriti je li vjerovnik „povezana osoba“ s motrišta poreznih propisa.“⁴⁸

- Redni broj 10. obrasca PD - DOBIT KONTROLIRANOG INOZEMNOG DRUŠTVA (čl.30.b i 30c Zakona o porezu na dobit) – „Ovaj redni broj popunjavaju samo oni tuzemni porezni obveznici koji imaju kontrolirani inozemni subjekt i u skladu s tim obveznici su čl. 30.b i 30.c Zakona. U njihovu je poreznu osnovicu uračunata svota nepodijeljenog dobitka „kontroliranoga inozemnog društva“ koja proizlazi iz sljedećih kategorija prihoda:“⁴⁹
 - „kamata ili drugog prihoda od financijske imovine“
 - „naknada za licencije ili bilo kojega drugog prihoda od intelektualnog vlasništva“
 - „dividenda, udjela u dobitku i prihoda od raspolaganja dionicama ili udjelima“
 - „financijskog leasinga“
 - „osiguranja, bankarstva i ostalih financijskih djelatnosti“
 - „od prodaje dobara i usluga, nastalih od roba i usluga nabavljenih od povezanih društava i prodanih povezanim društvima, s malo ili nimalo dodane gospodarske vrijednosti.“

„Poduzetnici koji unose podatak na ovaj redni broj obvezni su uz Obrazac PD dostaviti „Izvjешće o dobiti kontroliranog inozemnog društva“ (Obrazac PD-KID), i to pojedinačno za svako kontrolirano inozemno društvo.“⁵⁰

- Redni broj 11. obrasca PD - TROŠKOVI KAZNI ZA PREKRŠAJE I PRIJESTUPE (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona o porezu na dobit) – „pod ovaj broj unose se kazne koje trgovačkom društvu (tj. obvezniku poreza na dobitak) izriču mjerodavna upravna i

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 106.

⁵⁰ Ibid.

sudska tijela. Ovo je trajno porezno nepriznati trošak. Ako je kazna za odgovornu osobu u trgovačkom društvu plaćena na teret trgovačkog društva, tada ova svota u pravilu predstavlja dohodak od nesamostalnog rada (neto) i treba je preračunati na bruto svotu. Kada su obračunani doprinosi, porez i prirez, ova kazna poprima obilježje porezno priznatog troška.“⁵¹

- Redni broj 12. obrasca PD - PREKORAČENI TROŠKOVI ZADUŽIVANJA (čl. 30.a Zakona o porezu na dobit) – „ova se pozicija odnosi na povezana društva i društva koja su dio konsolidirane grupe koja uvećavaju poreznu osnovicu za porezno nepriznate prekoračene troškove zaduživanja u skladu s odredbama iz čl. 30.a Zakona i 39.a Pravilnika o porezu na dobit. Smatra se da porezni obveznik ostvaruje prekoračene troškove zaduživanja kada troškovi zaduživanja prekoračuju oporezivi prihod od kamate ili drugi ekonomski istovjetni oporezivi prihod. Za ovu svotu prekoračenja uvećava se porezna osnovica na ovom rednom broju. Prekoračeni troškovi zaduživanja NE odnose se na samostalnoga poreznog obveznika koji nije dio konsolidirane grupe za računovodstvene potrebe i koji nema nijednu povezanu osobu, u smislu čl. 30.b, st. 7. Zakona o porezu na dobit ili stalnu poslovnu jedinicu te ako ne prima ili ne odobrava zajmove svojim članovima ili dioničarima. Također se ne odnose na financijska društva.“⁵²
- Redni broj 13. obrasca PD - POVLASTICE I DRUGI OBLICI IMOVINSKIH KORISTI (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona o porezu na dobit) – „U čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona propisano je povećanje osnovice poreza na dobitak za povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti. Pod ovaj redni broj unosi se svota povlastice s pripadajućim PDV-om, porezom na dohodak, prirezom te obveznim doprinosima.“⁵³
- Redni broj 14. obrasca PD – RASHODI DAROVANJA IZNAD PROPISANIH SVOTA (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona o porezu na dobit) – „Ovdje se unose rashodi

⁵¹ Ibid.

⁵² Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 106-107.

⁵³ Ibid. str. 107.

darovanja iznad 2 % ukupno ostvarenih prihoda u prethodnoj godini jer se smatraju porezno nepriznatim rashodom. Ovo je trajno porezno nepriznati rashod. Prema čl. 7. st. 7. Zakona pod darovanjima se smatraju darovanja u novcu i naravi učinjena u Hrvatskoj za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, športske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima. Pod drugim se osobama smatraju i tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave.“⁵⁴

- Redni broj 15. obrasca PD - KAMATE NA ZAJMOVE DIONIČARA I ČLANOVA DRUŠTVA (čl. 8. Zakona o porezu na dobit) – „Porezno nepriznati rashod koji se iskazuje na ovom rednom broju odnosi se na obračunane kamate na zajmove primljene od dioničara i člana društva koji drži najmanje 25 % dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava tuzemnog poduzeća – primatelja zajma, ako su bilo kada poreznom razdoblju ti zajmovi premašili četverostruku svotu udjela tog dioničara (člana društva) u kapitalu ili glasačkom pravu, utvrđenu u odnosu na svotu i razdoblje trajanja zajmova poreznoj godini. Porezno su nepriznate kamate samo one koje su obračunane na svotu zajma (glavnice) koja prelazi četverostruku svotu udjela. Riječ je o trajno porezno nepriznatom rashodu.“⁵⁵
- Redni broj 16. obrasca PD - KAMATE IZMEĐU POVEZANIH OSOBA (čl. 14. Zakona o porezu na dobit) – „Na ovaj se redni broj unosi svota kamata koja povećava osnovicu poreza na dobitak za vjerovnika ili dužnika kada je riječ o kamatama na zajmove između povezanih osoba sukladno čl. 14. Zakona i čl. 37. Pravilnika o porezu na dobit. Tko su povezane osobe s poreznog motrišta pojašnjeno je uz redni broj 12. obrasca PD.“⁵⁶
- Redni broj 17. obrasca PD - RASHODI OD NEREALIZIRANIH GUBITAKA (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona o porezu na dobit) – „Na ovom rednom broju iskazuju se rashodi od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubitci) ako su bili knjiženi na trošku i uključeni u rashode u računu dobitka i gubitka za poreznu godinu. Podatak se uzima s konta 478 – Nerealizirani gubitci (rashodi) od

⁵⁴ Ibid. str. 108.

⁵⁵ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 109.

⁵⁶ Ibid. str.110.

financijske imovine. Sukladno čl. 21. st. 2. Pravilnika, pod nerealiziranim se gubitkom razumijeva usklađenje vrijednosti dionica i udjela ispod troška stjecanja. Gubici od vrijednosnog usklađenja vlastitih dionica porezno se NE priznaju. Vrijednosno usklađenje ulaganja u dionice i udjele, kad je nad društvom u koje je ulaganje obavljeno završen stečajni postupak – porezno je priznat rashod jer se smatra realiziranim gubitkom. Ono se NE unosi na ovaj redni broj!⁵⁷

- Redni broj 18. obrasca PD - AMORTIZACIJA IZNAD PROPISANIH STOPA (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika o porezu na dobitak) – „Na ovaj se redni broj unosi:⁵⁸
 - „svota amortizacija dugotrajne imovine koja se obračunava po stopama iznad propisanih, tj. iznad najviše dopustivih stopa u skladu s čl. 12. st. 5. i 6. Zakona o porezu na dobit“
 - „svota amortizacije obračunana nekom drugom metodom amortizacije u odnosu na propisanu linearnu metodu (npr. funkcionalnom metodom) – kada tako izračunana svota amortizacije prelazi najvišu dopustivu svotu primjenom udvostručene stope iz čl. 12. st. 5. Zakona o porezu na dobit“
 - „svota iskazanog gubitka od vrijednosnog usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine koja je veća od svote porezno priznatog troška amortizacije prema čl. 12. st. 5. Zakona o porezu na dobit, osim u slučaju nastanka izvanrednog oštećenja za koje postoji vjerodostojna dokumentacija (čl. 22. st. 1. i 2. Pravilnika poreza na dobit)“
 - „Za poduzetnike koji primjenjuju MSFI 16 – Najmovi: ako je svota obračunane amortizacije prava korištenja imovine u operativnom najmu uvećana za troškove kamate razdoblja veća od ukupne svote ugovorenog najma u poreznom razdoblju razlika se unosi na ovu poziciju u skladu s čl. 22. st. 15. Pravilnika“
- Redni broj 19. obrasca PD – SVOTA POVEĆANJA POREZNE OSNOVICE
- ZBOG PROMJENE METODE UTVRĐIVANJA POREZNE OSNOVICE (čl. 16. Zakona o porezu na dobit) – „pod ovaj redni broj podatke upisuju obrtnici i

⁵⁷ Ibid. str. 111-112.

⁵⁸ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 113.

pripadnici slobodnih zanimanja koji su s danom 1. siječnja porezne godine iz sustava poreza na dohodak ušli u sustav poreza na dobitak na vlastiti zahtjev ili po sili zakona. Dobitak obrtnika – „dobitaša“ se u prvoj godini prelaska u sustav poreza na dobitak uvećava za sljedeće svote koje su bile iskazane u početnoj bilanci:⁵⁹

- „vrijednost zatečenih zaliha“
 - „dane predujmove za robu i usluge, ovisno o djelatnosti“
 - „potraživanja od kupaca za robu i usluge“
 - „potraživanja od kupaca za prodane predmete (stvari) dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine“
 - „aktivna vremenska razgraničenja“
 - „zahtjeve za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.“
- Redni broj 20. obrasca PD – VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE I OTPIS POTRAŽIVANJA (čl. 9. Zakona o porezu na dobit) – „na ovaj se redni broj unose vrijednosna usklađenja i otpisi potraživanja koja su porezno nepriznati rashod u 2019. godini, i to:⁶⁰
 - „ako je u 2019. godini nastupila zastara za potraživanje od kupca koje je u prethodnim poreznim razdobljima bilo vrijednosno usklađeno kao porezno priznati trošak, a do trenutka nastupa zastare poduzetnik (vjerovnik) nije poduzeo radnje za osiguranje naplate duga pažnjom dobroga gospodarstvenika u skladu s čl. 9. st. 2. i 3. Zakona.“
 - „ako su u 2019. godini na temelju odluke poduzetnika provedena vrijednosna usklađenja potraživanja od kupaca (knjiženje: 445 /1290) kod kojih NIJE proteklo više od 60 dana od dana dospijeća do 31. prosinca porezne godine.
 - „ako je u poreznoj godini provedeno vrijednosno usklađenje potraživanja koje prethodno nije bilo knjiženo u prihode (npr. potraživanje stečeno cesijom ili asignacijom)“

⁵⁹ Ibid. str. 114.

⁶⁰ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 114-115.

- „ako je u poreznoj godini na temelju odluke poduzetnika proveden definitivni otpis još nezastarjelog potraživanja“
- „ako je u 2019. godini na temelju odluke poduzetnika proveden izravni (definitivni) otpis potraživanja od kupca koji nije obveznik poreza na dobitak (npr. obrt ili neprofitna organizacija) ili je riječ o kupcu obvezniku poreza na dobitak koji je povezana osoba
- „ako je u poreznoj godini na temelju odluke poduzetnika proveden izravni (definitivni) otpis potraživanja za koje je u poreznoj godini ili prije nastupila zastara, a to potraživanje u prethodnim godinama nije bilo vrijednosno usklađeno i račun glasi na svotu veću od 5.000,00 kn“
- Redni broj 21. obrasca PD - VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE ZALIHA (čl. 10. Zakona o porezu na dobit) – „Na ovom se rednom broju iskazuje trošak vrijednosnog usklađenja zaliha gotovih proizvoda, poluproizvoda, proizvodnje u tijeku, zaliha trgovačke robe, materijala, sitnog inventara, ambalaže i rezervnih dijelova ako se zalihe na kojima je vrijednosno usklađenje provedeno tijekom porezne godine i dalje nalaze na skladištu na dan 31. prosinca porezne godine.“⁶¹
- Redni broj 22. obrasca PD - VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE FINACIJSKE IMOVINE (čl. 10. Zakona o porezu na dobit) – „ovdje se unosi porezno nepriznati rashod na temelju vrijednosnog usklađenja dugotrajne i kratkotrajne financijske imovine ako je vrijednosno usklađenje knjiženo na teret troška (444) i uključeno u rashode u računu dobitka i gubitka za vrijeme porezne godine.“⁶²
- Redni broj 23. obrasca PD – TROŠKOVI REZERVIRANJA (čl. 11 Zakona o porezu na dobit) - Na ovom se rednom broju iskazuju porezno nepriznati troškovi rezerviranja koje je provedeno u poreznoj godini i uključeno u račun dobitka i gubitka odnosno u ukupne rashode na red. br. 2 obrasca PD. Riječ je o:⁶³
 - „rezerviranjima za rizike i troškove iznad svote utvrđene u skladu s odredbama čl. 11. Zakona i čl. 36. Pravilnika o porezu na dobit“
 - „rezerviranjima za rizike i troškove koja nisu predviđena čl. 11. Zakona.“

⁶¹ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 117.

⁶² Ibid.

⁶³ Ibid.

- Redni broj 24. obrasca PD - POVEĆANJE POREZNE OSNOVICE ZA SVE DRUGE RASHODE (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona o porezu na dobit) I OSTALA POVEĆANJA – „ovdje se unose svi ostali porezno nepriznati rashodi koji nisu bili uključeni na red. br. 5. – 23. obrasca PD kao primjerice:“⁶⁴
 - „rashodi koji nisu izravno u vezi s ostvarivanjem dobitka – npr. trošak amortizacije dugotrajne imovine kojom se ne obavlja djelatnost (čl. 22. st. 5. Pravilnika o porezu na dobit)“
 - „druge svote povećanja porezne osnovice za poreznu godinu koje nisu bile uključene u poreznu osnovicu u prethodnim poreznim razdobljima“
- Redni broj 25. obrasca PD - POVEĆANJE DOBITKA ZA OSTALE PRIHODE, TE POREZNI GUBITAK ZA KOJI JE PRESTALO PRAVO KORIŠTENJA (čl. 17. st. 5., 6. i 7. ZAKONA i čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika o porezu na dobit) – „na ovom se rednom broju iskazuju povećanja dobitka ili smanjenja gubitka za prihode koji nisu „računovodstveni“ prihod knjižen na razredu 7, a uključuju se u poreznu osnovicu i predstavljaju „porezni“ prihod, i to:“⁶⁵
 - „povećanje porezne osnovice za prihode ostvarene od poslovnih jedinica tuzemnog poduzetnika u inozemstvu. Ako je poslovna jedinica tuzemnog poduzetnika u inozemstvu obvezna voditi poslovne knjige prema inozemnim propisima, tada se umjesto prihoda na ovaj redni broj unosi svota dobitka stečena i utvrđena u inozemstvu po tamošnjim propisima. Kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje, tuzemni poduzetnici koji su u inozemstvu platili porez na dobitak ili njemu istovrsni porez, mogu taj porez uračunati i iskazati ga na red. br. 54. obrasca PD.“
 - „povećanje porezne osnovice sukladno čl. 13. Zakona o porezu na dobit – kada je riječ o transfernim cijenama“
 - „povećanje porezne osnovice za svotu povećanja kapitala koja neće biti iskazana kao prihod u budućim razdobljima, u skladu s MSFI-jem 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima“

⁶⁴ Ibid. str. 118.

⁶⁵ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 118-120.

- „povećanje porezne osnovice za svotu revalorizacijske pričuve knjižene u korist zadržanog dobitka u visini povećanog troška amortizacije s temelja revalorizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine“
- „poduzetnici koji su na temelju stvorenih revalorizacijskih pričuva priznali odgođenu poreznu obvezu, u sljedećim poreznim razdobljima ovdje unose svotu povećane amortizacije s temelja revalorizacije. Ta je svota jednaka onoj revalorizacijske pričuve prenesene na zadržani dobitak uvećane za pripadajući dio svote od ukidanja odgođene porezne obveze.“
- „porezno nepriznati trošak koji je proizišao iz plaćanja poreza po odbitku kada porezni obveznik isplati ukupno ugovorenu naknadu inozemnom primatelju – pravnoj osobi, a riječ je o naknadi koja podliježe porezu po odbitku“
- „naknadno utvrđeni prihodi iz prethodne porezne godine i prije (a poslije datuma bilance), u skladu s HSFI 3 tj. MRS-om“
- „iskazuje se i povećanje osnovice poreza na dobitak za svotu iskorištenog poreznog gubitka u prethodnom poreznom razdoblju, za koju je prestalo pravo korištenja u poreznu godinu sukladno čl. 17. st. 6. Zakona“
- „iskazuje se i povećanje porezne osnovice za svotu olakšice temeljem reinvestiranog dobitka u nekom od prethodnih razdoblja ako je poduzetnik u poreznoj godini smanjio temeljni kapital koji je tada bio povećan reinvestiranim dobitkom – i isplati ga članovima društva ili ga smanji radi povećanja drugih stavki kapitala i pričuva“
- „iskazuje i povećanje porezne osnovice ako je Porezna uprava u tijeku nadzora u poreznom razdoblju osporila pravo na reinvestirani dobitak koji je kao „porezna olakšica“ bio korišten u prethodnom poreznom razdoblju.“
- Redni broj 26. obrasca PD - UKUPNA POVEĆANJA DOBITKA / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5. – 25.) – „na ovom se rednom broju iskazuje ukupna svota povećanja računovodstvenog dobitka odnosno smanjenja računovodstvenog gubitka, kao zbroj svota iskazanih na red. br. 5. – 25. obrasca PD.“⁶⁶

⁶⁶ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 120.

III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA

Računovodstveni dobitak iskazan na red. br. 3. obrasca PD smanjuje se, odnosno računovodstveni gubitak iskazan na red. br. 4. obrasca PD uvećava se za:

- Redni broj 27. obrasca PD – PRIHODE OD DIVIDENDI I UDJELA U DOBITKU (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona o porezu na dobit – „Pod prihodima od dividenda i udjela u dobitku razumijevaju se obračunane ili primljene svote dividenda i udjela u dobitku na temelju udjela u kapitalu, koje su kao prihod iskazane u dobitku poduzetnika koji ih stječe (na red. br. 1. obrasca PD) te su tako izravno utjecale na računovodstveni dobitak iskazan na red. br. 3. obrasca PD ili na računovodstveni gubitak iskazan na red. br. 4. obrasca PD. Unosom na ovu poziciju prihoda od dividenda i udjela u dobitku drugoga trgovačkog društva čije dionice (ili udjele) poduzetnik posjeduje neutralizirat će se utjecaj ovih prihoda na poreznu osnovicu (ili porezni gubitak). Čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona definirano je koji prihodi od dividendi i udjela u dobitku umanjuju poreznu osnovicu kod stjecatelja. Riječ je o prihodima od dividendi i udjela:“⁶⁷
 - „čiji je isplatitelj obveznik plaćanja poreza na dobitak prema ovom Zakonu ili istovjetne vrste poreza“
 - „čiji je isplatitelj osnovan kao društvo čiji je pravni oblik usporediv s društvom kapitala, trgovačkim društvom odnosno društvom ili drugom osobom čiji je pravni oblik i način obračuna i plaćanja poreza usporediv s obveznicima poreza na dobitak prema ovom Zakonu o porezu na dobit“
 - „koji isplatitelju nisu porezno priznati rashod odnosno odbitak“
- Redni broj 28. obrasca PD - NEREALIZIRANI DOBICI (čl. 6. st.1. t. 2. Zakona o porezu na dobit) – „na ovaj redni broj upisuju se prihodi od povećanja fer vrijednosti dionica i udjela (nerealizirani dobitci) ako se oni odnose na onu svotu koja je u prethodnom poreznom razdoblju bila uključena u poreznu osnovicu kao porezno nepriznati rashod. To se u pravilu odnosi na financijsku imovinu koja je

⁶⁷ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 120.

klasificirana kao financijska imovina namijenjena za trgovanje čije se usklađenje s fer vrijednosti provodi kroz račun dobitka i gubitka.“⁶⁸

- Redni broj 29. obrasca PD - PRIHODI OD NAPLAĆENIH OTPISANIH POTRAŽIVANJA (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona o porezu na dobit) – „ovdje se unose prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u prethodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu kao porezno nepriznati rashod“⁶⁹
- Redni broj 30. obrasca PD - – OSTALI RASHODI RANIJIH RAZDOBLJA (čl. 6. st. 2. Zakona o porezu na dobit) – „pod ovaj se redni broj ove godine unose rashodi koji su u prijašnjim poreznim razdobljima bili porezno nepriznati, a sada su se u 2019. godini ispunili uvjeti da postanu porezno priznati rashod.“⁷⁰
- Redni broj 31. obrasca PD - SMANJENJE DOBITKA ZA OSTALE PRIHODE – „Na ovom se rednom broju iskazuju svi ostali prihodi koji su iskazani u računovodstvenom dobitku, a isključuju se iz porezne osnovice i nisu bili obuhvaćeni na red. br. 27. – 30.“⁷¹
- Redni broj 32. obrasca PD - SMANJENJE DOBITKA ZBOG PROMJENE METODE UTVRĐIVANJA POREZNE OSNOVICE (čl. 16. Zakona) – „popunjavaju poduzetnici stalnih djelatnosti koji su s danom 1. siječnja porezne godine na vlastiti zahtjev ili po sili zakona iz sustava poreza na dohodak ušli u sustav poreza na dobitak. U prvoj godini oporezivanja porezom na dobitak ove fizičke osobe smanjuju računovodstveni dobitak (ili uvećavaju računovodstveni gubitak) za sljedeće stavke iz početne bilance (sastavljene na dan 1. siječnja porezne godine):“⁷²
 - „obveze prema dobavljačima za robu i usluge“
 - „obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge“
 - „obveze za obračunane, a neisplaćene plaće“
 - „pasivna vremenska razgraničenja“
 - „dugoročna rezerviranja“

⁶⁸ Ibid. str.121.

⁶⁹ Ibid. str.122.

⁷⁰ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 122.

⁷¹ Ibid.

⁷² Ibid. str. 122-123.

- „obveze za porez na promet i istovrsne poreze“
- Redni broj 33. obrasca PD - TROŠAK AMORTIZACIJE KOJI PRIJE NIJE BIO PRIZNAT(čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona) – „podatak na ovaj redni broj unose ona trgovačka društva koja su tijekom prethodnih godina obračunavala amortizaciju po stopama iznad najviše dopustivih iz čl. 12. Zakona o porezu na dobit.“⁷³
- Redni broj 34. obrasca PD - UKUPNI IZNOS DRŽAVNIH POTPORA, čl. 6. st. 1. t. 5. Zakona o porezu na dobit (red. br. 34.1. i 34.2.) – „Ukupna svota državnih potpora = državne potpore za obrazovanje i izobrazbu + državne potpore za istraživačko razvojne projekte.“⁷⁴
- Redni broj 34.1. obrasca PD - DRŽAVNA POTPORA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU (čl. 14. Pravilnika poraza na dobit) – „Na ovom se rednom broju iskazuje svota državne potpore koju porezni obveznik ostvaruje za obrazovanje i izobrazbu u skladu s odredbama Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu.“⁷⁵
- Redni broj 34.2. obrasca PD - DRŽAVNA POTPORA ZA ISTRAŽIVAČKO RAZVOJNE PROJEKTE (čl. 15. Pravilnika o porezu na dobit) – „na ovom se rednom broju iskazuje svota državne potpore koju porezni obveznik ostvaruje za istraživačko- razvojne projekte na temelju Zakona o državnoj potpori za istraživačko- razvojne projekte i Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko- razvojne projekte (Nar. nov., br. 9/19.), a odnosi se na opravdane troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno troškove studije izvedivosti.“⁷⁶
- Redni broj 35. obrasca PD - – UKUPNA SMANJENJA DOBITKA / POVEĆANJA GUBITKA – „ovdje se iskazuje svota ukupnog smanjenja računovodstvenog dobitka (ili povećanja računovodstvenog gubitka) prethodno iskazanih na red. br. 27. do 34. obrazac PD.“

IV. POREZNA OSNOVICA

⁷³ Ibid. str. 123.

⁷⁴ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRIf, 2020., str. 123.

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Ibid. str. 127.

„Prije daljnjeg popunjavanja Obrasca PD bitno je istaknuti kako pozicija IV. – Porezna osnovica isključuje poziciju V. – Porezni gubitak, i obratno. Poduzetnik NE može iskazati podatke i na poziciji IV. i na poziciji V., nego samo na jednoj od njih.“⁷⁷

- Redni broj 36. obrasca PD – DOBITAK / GUBITAK NAKON UVEĆANJA I SMANJENJA – „Porezni dobitak nakon uvećanja i smanjenja (red. br. 36.) iskazuje se u ovim slučajevima:
 - dobitak uvećan za porezno nepriznate rashode iz red. br. 26. veći je od svote smanjenja dobitka s red. br. 35
 - svota ukupno porezno nepriznatih rashoda iz red. br. 26. veća je od svote uvećanog gubitka
- Redni broj 37. obrasca PD - PRENESENI POREZNI GUBITAK (čl. 17. Zakona o porezu na dobit) – „u ovaj se redni broj unosi svota prenesenoga poreznog gubitka iz prethodnog razdoblja oporezivanja utvrđena u skladu s odredbama čl. 17. Zakona.“⁷⁸
- Redni broj 38. obrasca PD - POREZNA OSNOVICA – „Utvrđuje se tako da se svota dobitka nakon uvećanja i smanjenja (red. br. 36.) smanji za svotu prenesenog gubitka (red. br. 37.)“⁷⁹

V. POREZNI GUBITAK

⁷⁷ Ibid. str.

⁷⁸ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 128.

⁷⁹ Ibid. str. 130.

- Redni broj 39. obrasca PD – DOBITAK / GUBITAK NAKON POVEĆANJA I UMANJENJA – „Podatak za ovaj redni broj izračunava se na istovjetan način kao i kod red. br. 36.“⁸⁰
- Redni broj 40. obrasca PD - RENESENI POREZNI GUBITAK (čl. 17. Zakona o porezu na dobitak) – „Utvrdjuje se na način pojašnjen uz red. br. 37., a na ovaj se redni broj upisuje kod onog poduzetnika koji je iskazao porezni gubitak“⁸¹
- Redni broj 41. obrasca PD - POREZNI GUBITAK ZA PRIJENOS – „porezni gubitak koji se prenosi u sljedeće porezno razdoblje utvrđuje se na sljedeće načine:
 - „ako je preneseni porezni gubitak (red. br. 40.) > dobitak nakon uvećanja i umanjenja (red. br. 39.) / red. br. 40. – red. br. 39. = red. br. 41. koji se prenosi u novu poreznu godinu“
 - „ako je na red. br. 39. iskazan porezni gubitak za 2019., preneseni porezni gubitak iz prethodnih razdoblja uvećava ga / red. br. 39. + red. br. 40. = red. br. 41. koji se prenosi u novu poreznu godinu.“

„Poduzetnici koji su iskazali porezni gubitak na red. br. 41. dalje ne popunjavaju Obrazac PD, osim onih koji nisu imali prenesenog gubitka pa su tijekom porezne uplaćivali predujmove poreza. Oni će još popuniti red. br. 56. i 58.“⁸²

VI. POREZNA OBVEZA

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Ibid. str. 131.

⁸² Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 131.

- Redni broj 42. obrasca PD – POREZNA OSNOVICA – „Podatak se preuzima iz red. br. 38.“⁸³
- Redni broj 43. obrasca PD – POREZNA STOPA (čl. 28. Zakona o porezu na dobit) – „na ovaj redni broj unosi se stopa poreza na dobitak od 18 % ili 12 %. Porez na dobitak plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi:“⁸⁴
 - „12 % ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000,00 kn“
 - „18 % ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 3.000.000,01 kn.“
- Redni broj 44. obrasca PD – POREZNA OBVEZA – „porezna obveza izračunava se na način da se porezna osnovica (red. br. 42.) pomnoži sa stopom od 18 % ili 12%.“⁸⁵

VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI

„Olakšice, oslobođenja i poticaje u smislu smanjenja obveze poreza na dobitak mogu koristiti samo oni porezni obveznici koji su ostvarili „porezni dobitak“, tj. iskazali poreznu osnovicu (red. br. 42. Obr. PD) i poreznu obvezu (red. br.44. Obr. PD).“⁸⁶

- Redni broj 45. obrasca PD - OLAKŠICE I OSLOBOĐENJA ZA POTPOMOGNUTA PODRUČJA (red. br. 46. + red. br. 47.) – „poduzetnici koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara prema Zakonu o obnovi i razvoju Grada Vukovara i poduzetnici koji djelatnost obavljaju na potpomognutom području jedinica lokalne samouprave razvrstane u I. skupinu po stupnju

⁸³ Ibid.

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 131.

⁸⁶ Ibid.

razvijenosti prema Zakonu o regionalnom razvoju RH, mogu ostvariti pravo na korištenje porezne olakšice i oslobođenja na način i pod uvjetima propisanim čl. 28.a Zakona o porezu na dobit, a u skladu s odredbama iz Pravilnika o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima. Uvjet koji u skladu s odredbama iz čl. 28.a Zakona o porezu na dobit poduzetnik treba zadovoljiti za korištenje tih olakšica i oslobođenja jest da zapošljava više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50 % zaposlenika ima prebivalište i borave na potpomognutom području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti, odnosno na području Grada Vukovara. Porezna olakšica za potpomognuta područja I. skupine i porezno oslobođenje za Grad Vukovar (red. br. 46. i 47.) izračunava se primjenom tzv. „razlikovne“ stope.“⁸⁷

- Redni broj 46. obrasca PD – OLAKŠICE I OSLOBOĐENJA NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika o porezu na dobit) – „obveznici poreza na dobitak koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara prema Zakonu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, a zadovoljavaju uvjete iz članka 28.a Zakona u vezi sa zapošljavanjem radnika, NE plaćaju porez na dobitak.“⁸⁸
- Redni broj 47. obrasca PD - OLAKŠICE I OSLOBOĐENJA NA PODRUČJU I. SKUPINE (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika o porezu na dobit) - „obveznici poreza na dobitak koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne

⁸⁷ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 131-133.

⁸⁸ Ibid. str. 134.

samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju RH, a zadovoljavaju uvjete iz članka 28.a Zakona u vezi sa zapošljavanjem radnika, plaćaju 50 % od propisane stope poreza, odnosno plaćaju porez na dobitak ostvaren na potpomognutom području I. skupine po stopi od 6 % ili 9 % – ovisno o visini ukupnog prihoda kojeg je poduzetnik ostvario u poreznom razdoblju.⁸⁹

- Redni broj 49. obrasca PD – OLAKŠICE PREMA ČL. 8., 9., 25. I 26. ZAKONA O POTICANJU ULAGANJA I ČL. 43.A ST. 1. I 2. PRAVILNIKA O POREZU NA DOBIT) – „Na ovaj redni broj unosi se porezna olakšica na temelju Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (Nar. nov. br., 111/12. i 28/13.), Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br., 102/15.) s njegovim izmjenama i dopunama u 2018. godini (Nar. nov., br. 25/18.) i Uredbe o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 31/16.). Olakšicu mogu koristiti samo oni poduzetnici koji su stekli status nositelja poticajnih mjera i ako su izvršili ulaganja sukladno odredbama Zakona o porezu na dobit.“⁹⁰
- Redni broj 50. obrasca PD – OLAKŠICE PREMA čl. 25. ZAKONA O POTICANJU ULAGANJA I čl. 43.a. st. 3. PRAVILNIKA – „Ovaj redni broj popunjavaju oni obveznici poreza na dobitak koji još uvijek nisu iskoristili poticaje ulaganja na temelju stečenih prava prema odredbama SIJEČANJ 2020. RRIF 135 RAČUNOVODSTVO „starog“ Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06. i 61/11.) i Uredbe o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 64/07.) za ulaganja započeta u razdoblju od 1. siječnja 2007. do 2. listopada 2015. godine. Kod utvrđivanja

⁸⁹ Ibid.

⁹⁰ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 134.

ukupne svote porezne olakšice u obzir se uzima i svota maksimalnog intenziteta potpore koju određuje nadležno gospodarstvo.“⁹¹

- Redni broj 51. obrasca PD – UKUPNA SVOTA POTICANJA ULAGANJA (red. br. 49. + red. br. 50.) – „na ovom se rednom broju unosi ukupna svota poticaja investicija i ulaganja.“⁹²
- Redni broj 52. obrasca PD – UKUPNA SVOTA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA (red. br. 45. + red. br. 51.) – „Unosi se ukupna svota poreznih olakšica, oslobođenja i poticaja koje je porezni obveznik ostvario u 2019. godini a koje su iskazane na red.br. 45. i 51. Ova svota ne može biti viša od porezne obveze iskazane za red 44. Obrasca PD.“⁹³

VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA

- Redni broj 53. obrasca PD – POREZNA OBVEZA – „Unosi se podatak o poreznoj obvezi po odbitku olakšica, oslobođenja i poticaja iskazanih na poziciji VII.: red. br. 53. = red. br. 44 – red. br. 52.“⁹⁴
- Redni broj 54. obrasca PD - URAČUNAVANJE POREZA PLAĆENOG U INOZEMSTVU (čl. 30. Zakona o porezu na dobit) – „u skladu s čl. 30. Zakona o porezu na dobit, ako je tuzemni porezni obveznik ostvario prihode ili dobitak poslovanjem u inozemstvu (izravno ili putem poslovne jedinice) i na njih platio porez na dobitak ili njemu istovrsni porez, tako plaćen porez u inozemstvu uračunat će mu se u tuzemni porez najviše do svote poreza na dobitak koji bi za tako

⁹¹ Ibid. str. 135.

⁹² Ibid.

⁹³ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 135-136.

⁹⁴ Ibid. str. 136.

ostvarene prihode ili na tako ostvareni dobitak platio u Hrvatskoj. Pritom je obvezno da su prihodi ili dobitak na koji je plaćen porez u inozemstvu uključeni u poreznu osnovicu na red. br. 25. Obrasca PD (čl. 52. st. 1. Pravilnika o porezu na dobit).“⁹⁵

- Redni broj 55. obrasca PD – Porezna obveza – „na ovom se broju iskazuje konačna obveza poreza na dobit za poreznu godinu odnosno red. br. 53. - red. br. 54. Kod poreznih obveznika koji nisu koristili olakšice, oslobođenja ili poticaje ni oduzeli porez plaćen u inozemstvu red. br. 55. bit će jednak red. br. 44. Obveza poreza na dobitak iz red. br. 55. Obr. PD knjiži se na računu 2430 – Obveze za porez na dobitak i unosi u račun dobitka i gubitka.“⁹⁶
- Redni broj 56. obrasca za PD - UPLAĆENI PREDUJMOVI – „Unosi se svota uplaćenih predujmova poreza na dobitak koji se odnose na poreznu godinu, i to do 31. siječnja sljedeće godine.“⁹⁷
- Redni broj 57. obrasca PD – RAZLIKA ZA UPLATU – upisuje se svota razlike za uplatu kad se od obveze poreza na dobitak (red. br. 55.) oduzme svota uplaćenih predujmova poreza na dobitak iskazana na red. br. 56. Razliku poreza na dobitak treba uplatiti najkasnije do dana podnošenja porezne prijave (Obrasca PD) Poreznoj upravi.“⁹⁸
- Redni broj 58. obrasca PD – RAZLIKA ZA POVRAT – „sukladno čl. 35. st. 4. Zakona, ako je porezni obveznik tijekom godine u obliku predujma platio više poreza nego što je obvezan po poreznoj prijavi, više plaćeni porez vraća mu se na

⁹⁵ Ibid.

⁹⁶ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 136-137.

⁹⁷ Ibid. str. 137.

⁹⁸ Ibid.

njegov zahtjev ili se uračunava u predujmove sljedećeg razdoblja. Nadležnoj ispostavi Porezne uprave treba dostaviti pisanu Izjavu o načinu uporabe preplaćenog poreza – hoće li ga koristiti za predujmove poreza na dobitak u idućoj poreznoj godini ili za podmirenje neke druge porezne obveze (npr. za plaćanje obveze PDV-a).⁹⁹

- Redni broj 59. obrasca PD – PREDUJMOVI ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE – „mjesečni predujam poreza na dobit za sljedeću poreznu godinu izračunava se tako da se porezna obveza iskazan na red. br. 53. podijeli s brojem mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju.“¹⁰⁰

⁹⁹ Ibid.

¹⁰⁰ Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRif, 2020., str. 137.

PRIJAVA POREZA NA DOBIT

za razdoblje od _____ do _____
(dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)

Osobni identifikacijski broj (OIB) | |_| |_| |_| |_| |_| |_| |_| |_| |_| |_|

Naziv / ime i prezime poreznog obveznika

Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja |_| |_| |_| |_| |_| |_|

Potvrda primitka prijave
(popunjava Porezna uprava)

(Nadnevak)

(Potpis)

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBEVEZE

u kunama i lipama

R.br.	Opis	Iznos									
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA											
1.	UKUPNI PRIHODI										
2.	UKUPNI RASHODI										
3.	DOBIT (r. br. 1. – r. br. 2.)										
4.	GUBITAK (r. br. 2. – r. br. 1.)										
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA											
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)										
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)										
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)										
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)										
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora, troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja i zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 6, 8. i 12. Zakona)										
10.	Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30.c Zakona)										
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)										
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)										
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)										
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)										
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)										
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)										
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)										
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)										
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)										
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)										
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)										
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)										
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)										
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona)										
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode, druga povećanja dobiti (čl. 17. Zakona, čl. 30.d do 30.i Zakona te ostala propisana povećanja)										
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)										
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA											
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)										
28.	Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)										
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)										
30.	Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6. st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)										
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode i ostala umanjena										
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)										
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)										
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)										
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)										
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)										

35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)													
IV. POREZNA OSNOVICA														
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)													
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)													
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)													
V. POREZNI GUBITAK														
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)													
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)													
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. – r. br. 40.)													
VI. POREZNA OBVEZA														
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)													
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)													
44.	Porezna obveza (r. br. 42. × r. br. 43.)													
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI														
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)													
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)													
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)													
48.														
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 15.a, 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)													
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%													
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%													
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%													
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%													
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)													
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%													
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%													
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%													
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%													
51.	Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49. + r. br. 50.)													
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)													
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA														
53.	Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)													
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)													
55.	Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)													
56.	Uplaćeni predujmovi													
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. – r. br. 56.)													
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. – r. br. 55.)													
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)													
IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIJENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA														

Prethodna razdoblja po godinama										Porezno razdoblje
Godina →										
Događaji ↓	I Z N O S I (u k u n a m a - c i j e l i b r o j)									
Preneseni gubitak										
Dobit u poslovnoj godini										
Gubitak u poslovnoj godini										
Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje										

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK

(porezni obveznik/opunomoćenik/ovlašteni porezni savjetnik)

5. ZAKLJUČAK

Porez na dobit je oblik oporezivanja dobiti koju ostvare trgovačka društva koja imaju status pravne osobe te fizičke osobe, rezidenti Republike Hrvatske koji obavljaju gospodarsku djelatnost samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi koje dobrovoljno ili po sili zakona ulaze u sustav poreza na dobit. Porez na dobit relativno je nov oblik oporezivanja. Ono što je specifično jest da svaka država ima drugačiji porezni sustav, pa tako ne postoji niti jedna država koja ima identičan sustav oporezivanja kao Hrvatska.

Sustav oporezivanja u Republici Hrvatskoj u cijelosti, kao i sustav oporezivanja korporativne dobiti prolazili su tokom godina brojne promjene. Dosadašnje promjene pokazuju i pozitivne i negativne rezultate. Promjene koje su dosada uvedene pokazuju znatnije napretke i rast sustava no potrebna je njihova detaljnija razrada. Kako bi sustav bio kvalitetniji potrebno ga je optimizirati. Republika Hrvatska treba dalje nastaviti s poreznim reformama te se fokusirati na iskorištavanje državnog prirodnog potencijala te znanja vlastitih ljudi, stvarajući prostor za nova i efektivna ulaganja. Gospodarski rast nepobitan je rezultat dobro organiziranog i optimiziranog gospodarskog sustava koji je potrebno dalje razvijati. Za daljnje kvalitetno uređenje sustava oporezivanja korporativne dobiti potrebne su nove evaluacije određenih segmenata sustava te njihovo unapređenje, poput uvođenja smanjenih kamatnih stopa, oživljavanja gospodarskog rasta, povećanja zaposlenosti i životnog standarda, povećanja proizvodnje i slično.

Republika Hrvatska trebala bi za cilj imati formiranje poreznog sustava koji će biti stimulativan i time privlačiti domaće i strane investitore te ih poticati na polaganje sredstava za reinvestiranje ostvarenih dobiti. Podizanje svijesti o korporativnom oporezivanju, odnosno plaćanju poreza uz razne porezne olakšice i državne poticaje smanjuje udio sive ekonomije. Republika Hrvatska nažalost još uvijek pripada kategoriji države niskog poreznog morala, gdje su porezne utaje rezultat nedorečenosti zakonodavstva, neprihvatljivog ponašanja poreznih obveznika te institucionalne neučinkovitosti. Potrebno je provesti ozbiljnije porezne reforme uz osvrt na izvjesnost konkretnih ciljeva koji se žele postići.

6. LITERATURA

Jelčić, B., Bejaković, P.: Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2012.

Jurić Đ., Godišnji obračun poreza na dobit, Računovodstvo RRIf, 2020.

Ministarstvo financija, Porezna Uprava, Porez na dobit, dostupno na : https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx

Parać B., Oporezivanje korporativne dobiti u Republici Hrvatskoj, u: Ekonomija/Economics, 20 (1) , 2013.

Porezni obveznik: Porezni sustav RH. Dostupno na:

<http://www.porezniobveznik.net/Korisno/PoreznisustavRH/tabid/79/language/hrHR/Default.aspx>

Porezni priručnik: Od kojih se poreza sastoji Hrvatski porezni sustav, Dostupno na:

http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi

Porezni sustav RH, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku, dostupno na:

<http://www.efos.unios.hr/javne-financije/wp-content/uploads/sites/204/2013/04/V.-POREZNI-SUSTAV-RH-2017.pdf>

Šimurina, Nika; Šimović, Hrvoje; Mihelja Žaja, Maja; Primorac, Marko: Javne financije u Hrvatskoj, 2012.

7. POPIS PRILOGA

Prilog 1. Obrazac PD